

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. birželio 29 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė), Algirdo Taminsko ir Jūratės Varanaukaitės, susipažinusi su 2023 m. birželio 19 d. paduotu **ieškovės R. D.** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. gegužės 23 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovė R. D. padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. gegužės 23 d. nutarties peržiūrėjimo kasacine tvarka civilinėje byloje pagal ieškovės ieškinį atsakovui dėl nepilnamečio vaiko gyvenamosios vietos pakeitimo, išlaikymo vaikui iš atsakovo priteisimo, uzufrukto atsakovo turtui nustatymo vaiko ir ieškovės naudai iki vaiko pilnametystės arba alternatyvių reikalavimų (bendravimo su nepilnamečiu sūnumi tvarkos pakeitimo).

Kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte įtvirtintu kasacijos pagrindu.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Ieškovė kasaciniame skunde nurodo, kad apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai nurodė, jog ieškovė nepateikė įrodymų, kad po Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. vasario 17 d. sprendimo įsiteisėjimo 2021 m. gegužės 11 d. iš esmės pasikeitė aplinkybės, dėl kurių šalių sūnaus gyvenamoji vieta sprendimu buvo nustatyta su atsakovu, ar atsirado kitos esminės aplinkybės, sudarančios pakankamą pagrindą spręsti klausimą dėl vaiko gyvenamosios vietos pakeitimo. Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad yra išnykusi viena iš sprendime nurodytų aplinkybių, liudijusių ieškovės negebėjimą tinkamai pasirūpinti vaiku, o būtent tai, kad ieškovė mažametį sūnų palikdavo paauglės dukros E. K. priežiūrai. Iš bylos medžiagos, šalių parodymų yra žinoma, kad šalių dukra gyvena su atsakovu, ieškovės namuose nesilanko (su mama bendrauja susirašinėdama), taigi nebėra prie laidų ieškovei palikti mažametį vaiką su kitu nepilnamečiu vaiku.

Be to, ieškovės vertinimu, apeliacinės instancijos teismas neatsižvelgė į tai, kad vaikas realiai su mama gyvena visą laiką ir yra susiklostę tamprūs tokio gyvenimo ryšiai. Apeliacinės instancijos teismas šią svarbią ir didelę emocinę reikšmę vaikui turinčią aplinkybę vertino ieškovės nenaudai, nurodydamas, kad tokiais neteisėtais veiksmais ieškovė sukūrė situaciją, kad sūnus faktiškai gyvena su ieškove.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Pažymėtina, kad kasaciniame skunde nepakanka nurodyti tik byloje keliamą teisės klausimą, tačiau yra reikalinga pagrįsti ypatingą jo svarbą vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl jame nurodytų teisės normų pažeidimo, turintys esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, bei nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Gražina Davidonienė

Algirdas Taminskas

Jūratė Varanaukaitė